

«Оңтүстік Қазақстан
медицина академиясы» АҚ

АО «Южно-Казахстанская
Медицинская академия»

Терапиялық пәндер кафедрасы

ПРЕЗЕНТАЦИЯ

Тақырыбы: Балалардағы жұлынның сәулелік диагностикасы .

Орындаған: Әсен Камила
Тобы: В-ЖМҚА-207
Қабылдаған: Шапамбаев Н.З.

Шымкент 2021

Жоспары:

I Кіріспе

II Негізгі бөлім.

2.1. Сәулелік диагностика әдістері

2.2. Жұлынның құрылысына қысқаша антомиялық сипаттама

2.3. Жұлынның сәулелік диагностикасы.

III Қорытынды.

IV Пайдаланған әдебиеттер .

КІРІСПЕ

Қазіргі кезде медицинаның дамуына сәйкес адамның кез келген мүшесі мәселен тыныс алу немесе ас қорыту секілді, ми мен жұлын, сүйектері ірі қан тамырлары осылардың барлығының патологиясын сәулелі диагностика арқылы анықтауға мүмкіндік бар. Арнайы шараларды қолдана отырып алдын алу мақсатында түрлі диагностикаларды жүргізіп емделуші адамдардың қай жерінде қандай ақау болып жатқанын анықтауға тез мүмкіндік беретін құрылым ретінде айтуға болады.

Негізгі бөлім

Сәулелі диагностика – қалыпты және патологиялық өзгерген адам ағзалары мен жүйелерінің құрылымы мен қызметін зерттеу, аурулары тану мен алдын алу үшін сәулені қолдану туралы ғылым.

Сәулелі диагностиканың қазіргі заманғы техникасы.

**Дәстүрлі
тікелей ұқсас
технологиялар.**
-Рентгенография
-рентгеноскопия.

Цифрлы технологиялар.
Компьютерлік томография
КТ.
Магнитті резонансты
томография МРТ
Есептеуші рентгенография
Есептеуші ангиография ЕА
Позитронды эмиссионды
томография ПЭТ

Сәулелік зерттеу әдістері

рентгенография

компьютерлік
томография

нейросонография

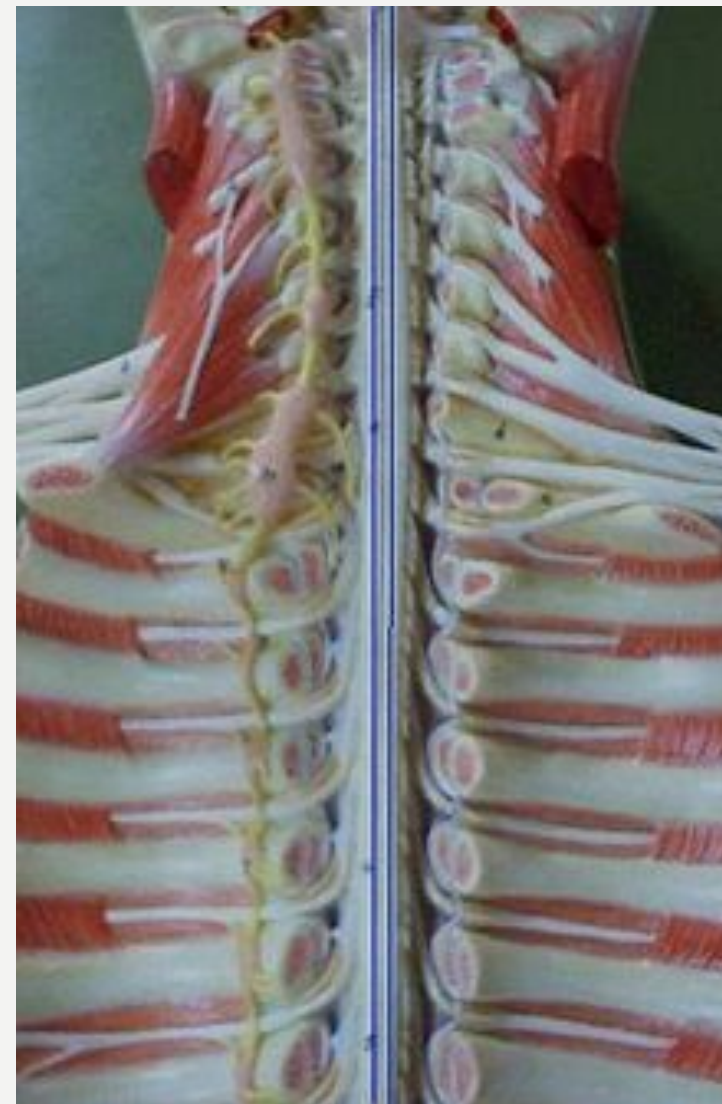
радионуклидтік зерттеу

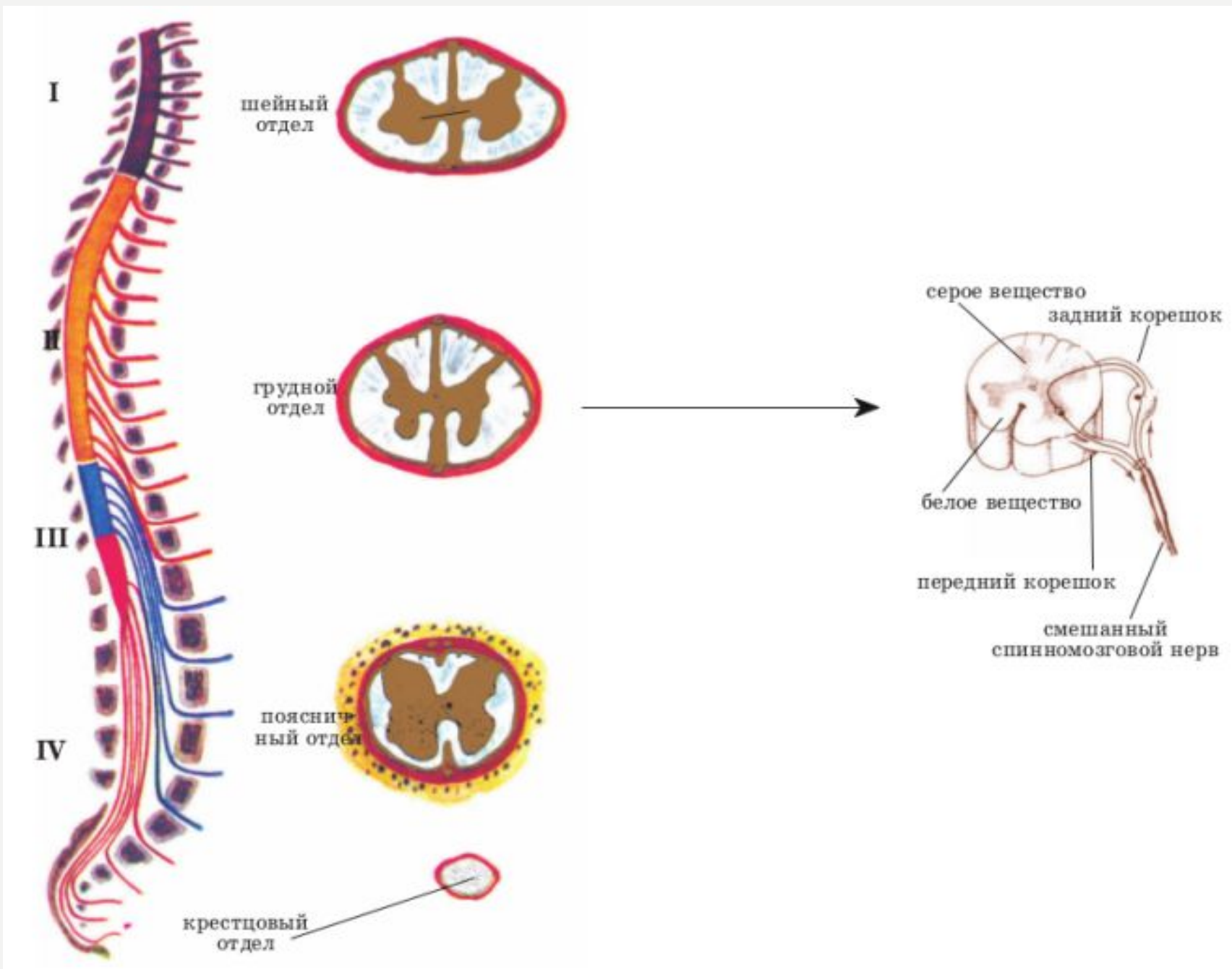
магнитті-резонанстық
томография

ангиография

Жұлын (*medulla spinalis*) — адам мен омыртқалы жануарлардың омыртқа жотасының ішінде орналасқан орталық жүйке жүйесінің бір бөлігі.

. Жұлын адамда ауыз омыртқаның жоғарғы тұсынан басталып, 1-, 2-бел омыртқаларына дейін жетеді; 8 мойын, 12 кеуде, 5 бел, 5 сегізкөз және 1 – 3 құйымшақ бунақтарынан (сегменттерінен) тұрады. Ересек адамда жұлынның ұзындығы 41–45 см-дей, салмағы 26–28 г-дай, қалыңдығы 1 см-дей. Жұлын сырты өрмек тәрізді жұмсақ және қатты қабықтармен жабылған. Қабық арасындағы қуыста жұлын сұйығы бар. Қатты қабық әр жерінен сүйекпен жалғасады. Жұлынның ортасын бойлай жатқан сұйықтыққа толы өзек сұр заттан тұрады. Сұр заттың көлденең қимасы “Н” әрпі немесе қанатын жайған көбелек пішінді болып көрінеді. Сұр заттың сыртында ақ зат болады. Бұлар, негізінен, жүйке талшықтары мен нейроглиядан түзіледі. Жүйке талшықтары орталық жүйке жүйесіне баратын және одан шығатын импульстерді өткізеді. Жұлын, негізінен, рефлекторлық және өткізгіштік қызмет атқарады.

*Жұлыңға сәулелік зерттеу
әдістерін жасауға көрсетілім*

іштен туа аномалия

жарақаттық зақымдалулар

дегенеративтік өзгерістер

қабыну аурулары

ісіктер

Жұлынның тор асты кеңістігін зерттеудің рентгенконтрасты әдістері.

Қазіргі таңда жұлын өзегінің тор асты кеңістіктерін зерттеудің контрасты әдістері клиникалық тәжірибеге КТ және МРТ енуіне байланысты сирек қолданылады. Пневмомиеелография және позитивті миелография жұлын және оның қабығының әртүрлі аурулары мен жарақаттары кезіндегі тор асты кеңістіктің деформациясын, жергілікті басылуын немесе кеңеюін анықтайды.

Омыртқаның КТ және анық байқалып тұрған жұлын.

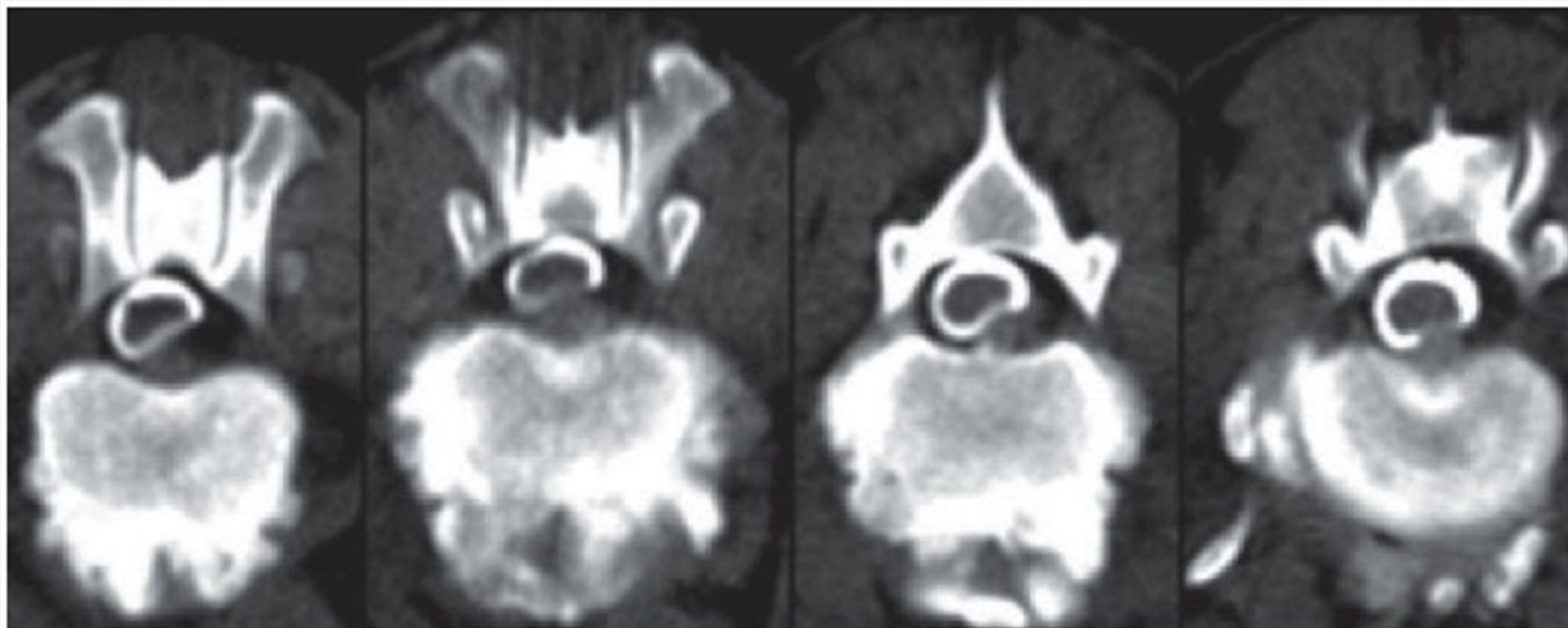
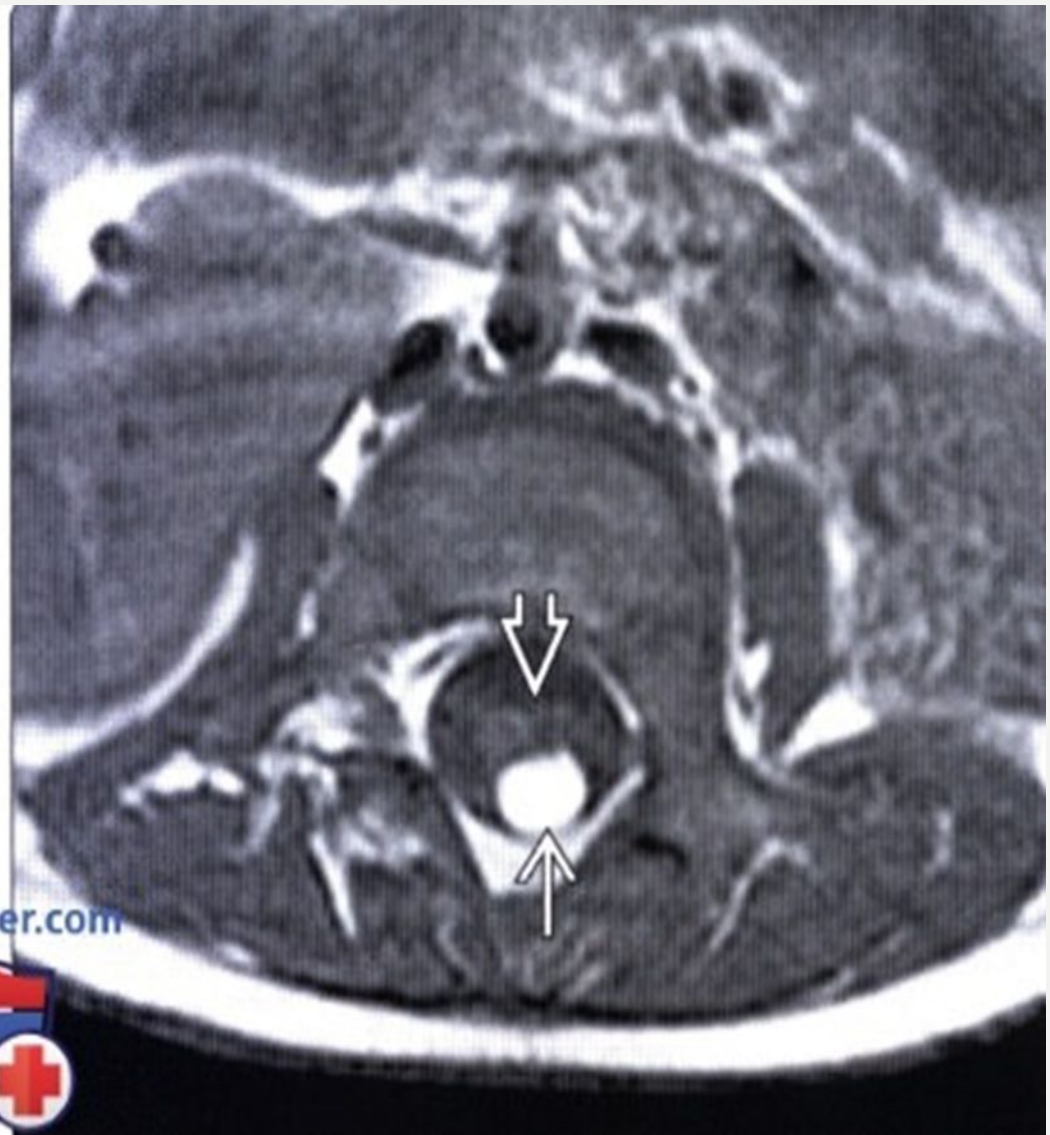
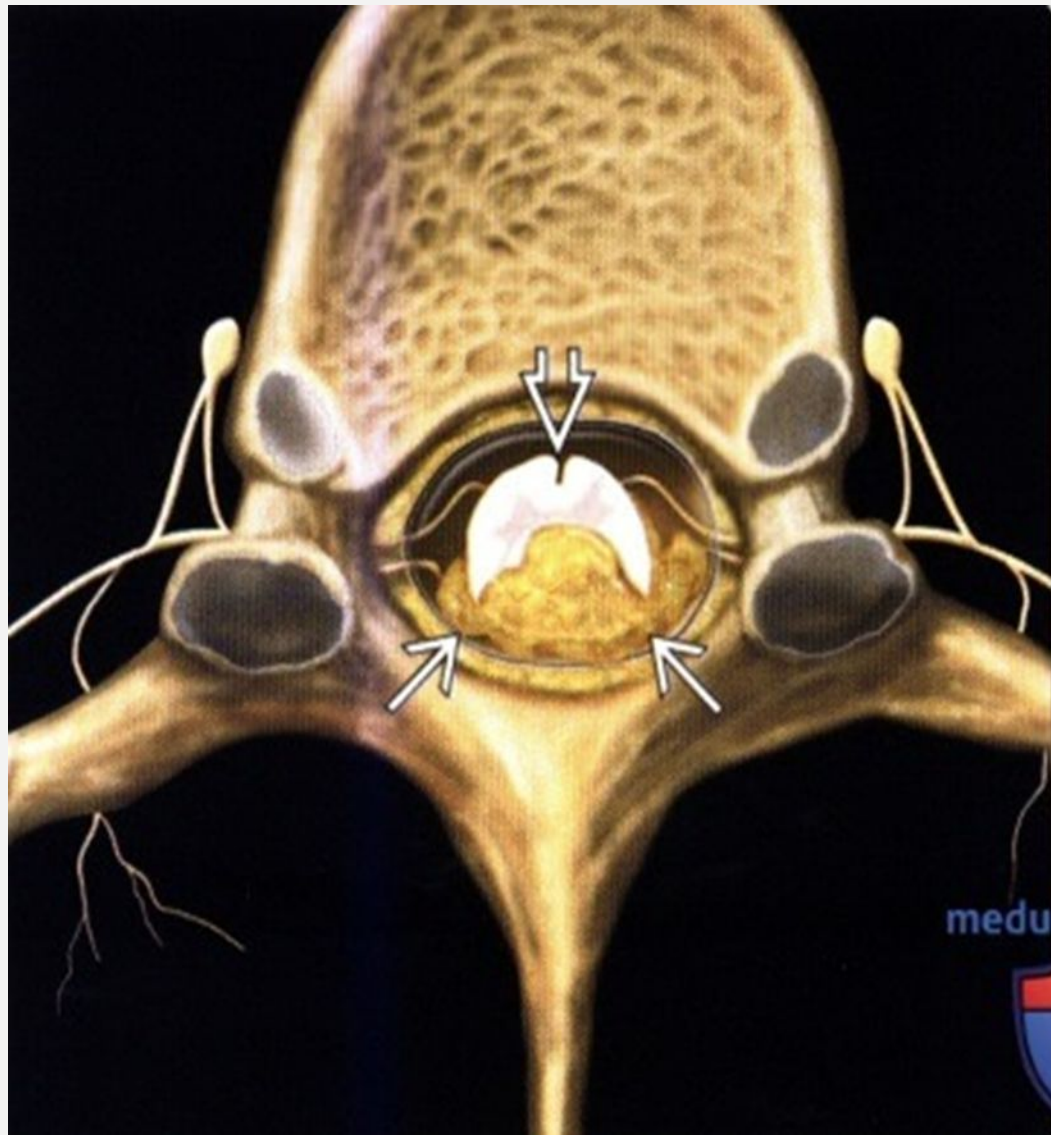

Рис. 7.

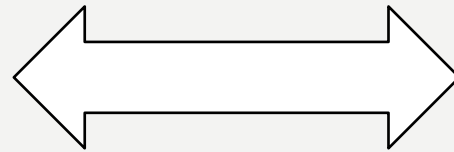

meduniver.com

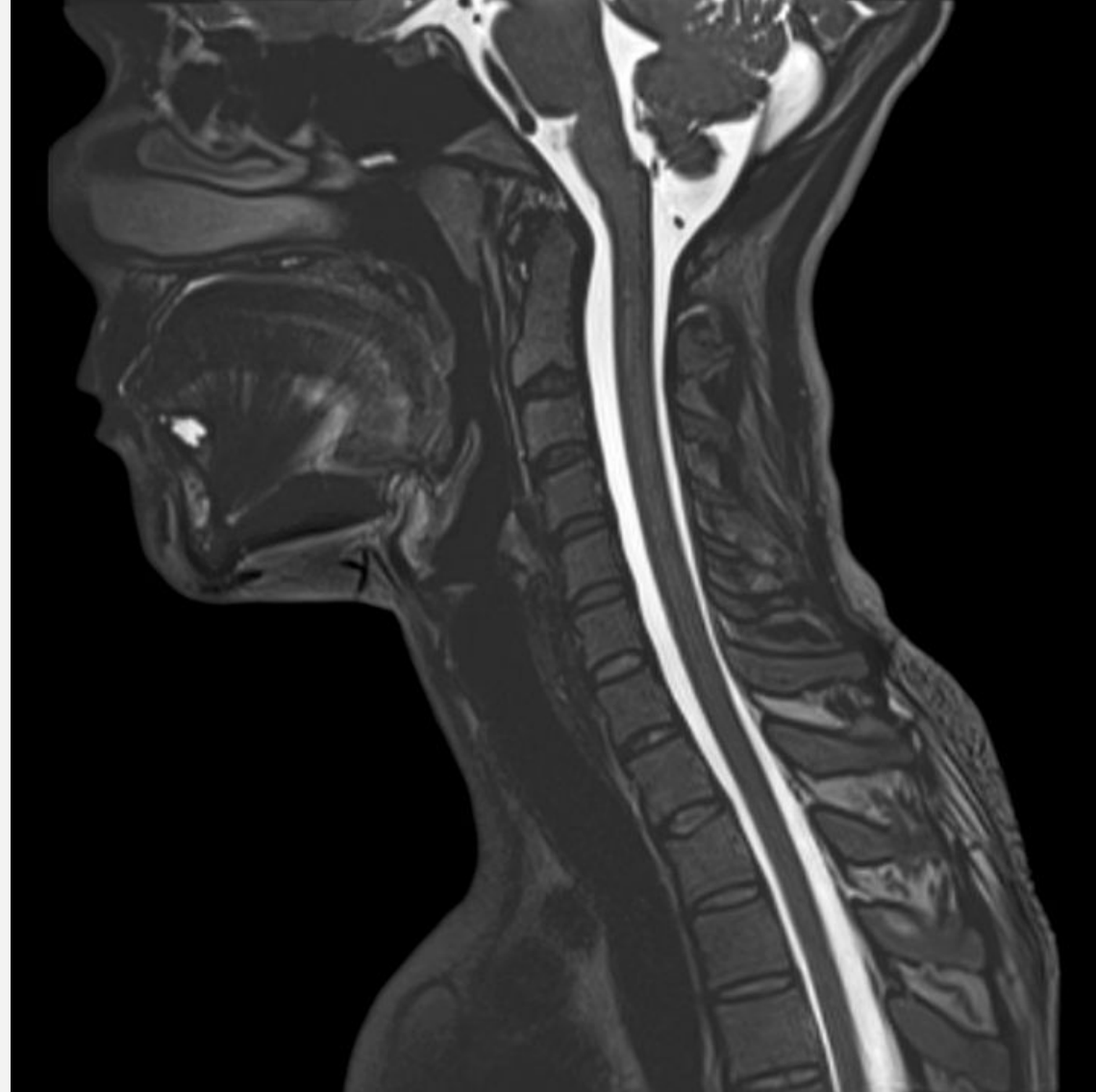
Рентгендік компьютерлі томография

КТ құрамында май тіні бар жұлын өзегін, жұлын, жүйке түйіні, жұлын ми сұйықтығы секілді құрылымдарды анықтауға мүмкіндік береді. КТ көмегімен жұлынның көріністерін алу, әдістің РКЗ енгізуден кейін де төмен ақпарат беруіне байланысты қиындаған.

КТ –миелография -омыртқа өзегіндегі құрылымдарды анық көру мақсатында жүргізіледі. КТ-миелографиялық зерттеу кезінде тор асты кеңістіктің көрінісінде жұлынның жиектері анық көрінеді

Компьютерлік томография ағзаның барлық бөлімдері мен жүйелеріне зерттеуді жүргізуге мүмкіндік береді. Қарама-қарсы түстерді қолданып, бағдарламаның арнайы пакеттерін қосу арқылы жүректің атеросклерозы күре тамырының зақымдану деңгейін анықтауға, остеопороз ауруына күдіктенген жағдайда, сүйек тіндерінің минералды тығыздығын анықтауға мүмкіндік береді

Жұлынның компьютерлік томографиясы КТ

MPT

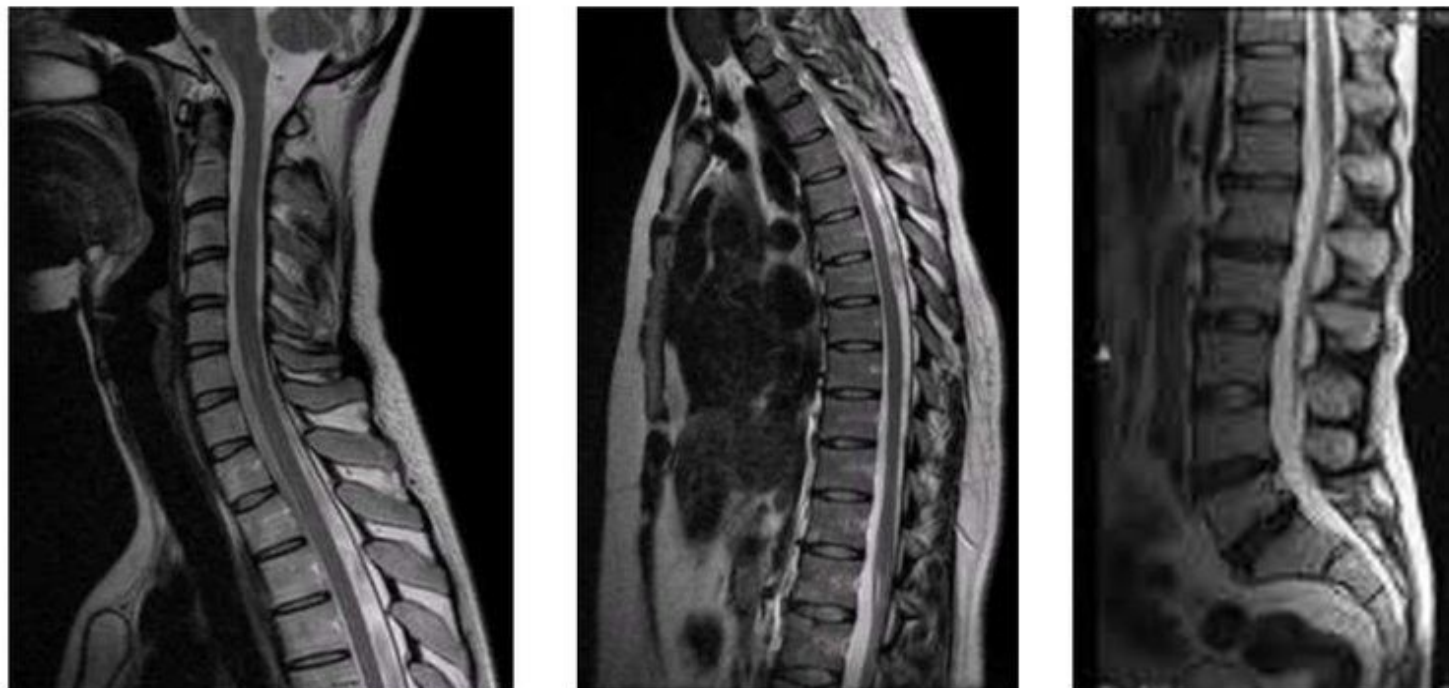
Сәулелі диагностикада жұлын зақымдалуын анықтаудың ақпаратты әдісі МРТ болып табылады.

МРТ- жұлынның және ат құйрығы түбірлерінің сүйек құрылымдарымен, зақымдалған дискілердің аймақтарымен ,байламдарымен және эпидуралды гематомамен басылуын анықтайды.

МРТ- ауыр жұлын жарақаты кезінде жұлынның үзілуін көруге мүмкіндік береді.

КТ гематома жедел кезінде өзін жоғары тығыздық аймағын көрсетеді.

Жұлынның МРТ-сы

Омыртқаның мойын, кеуде, бел
бөлімінің магнитті-резонанстық
томограммалары

Жұлын ауруларының сәулелі семиотикасы . Жұлын ісіктері.

Интрамедулярлы ісіктер

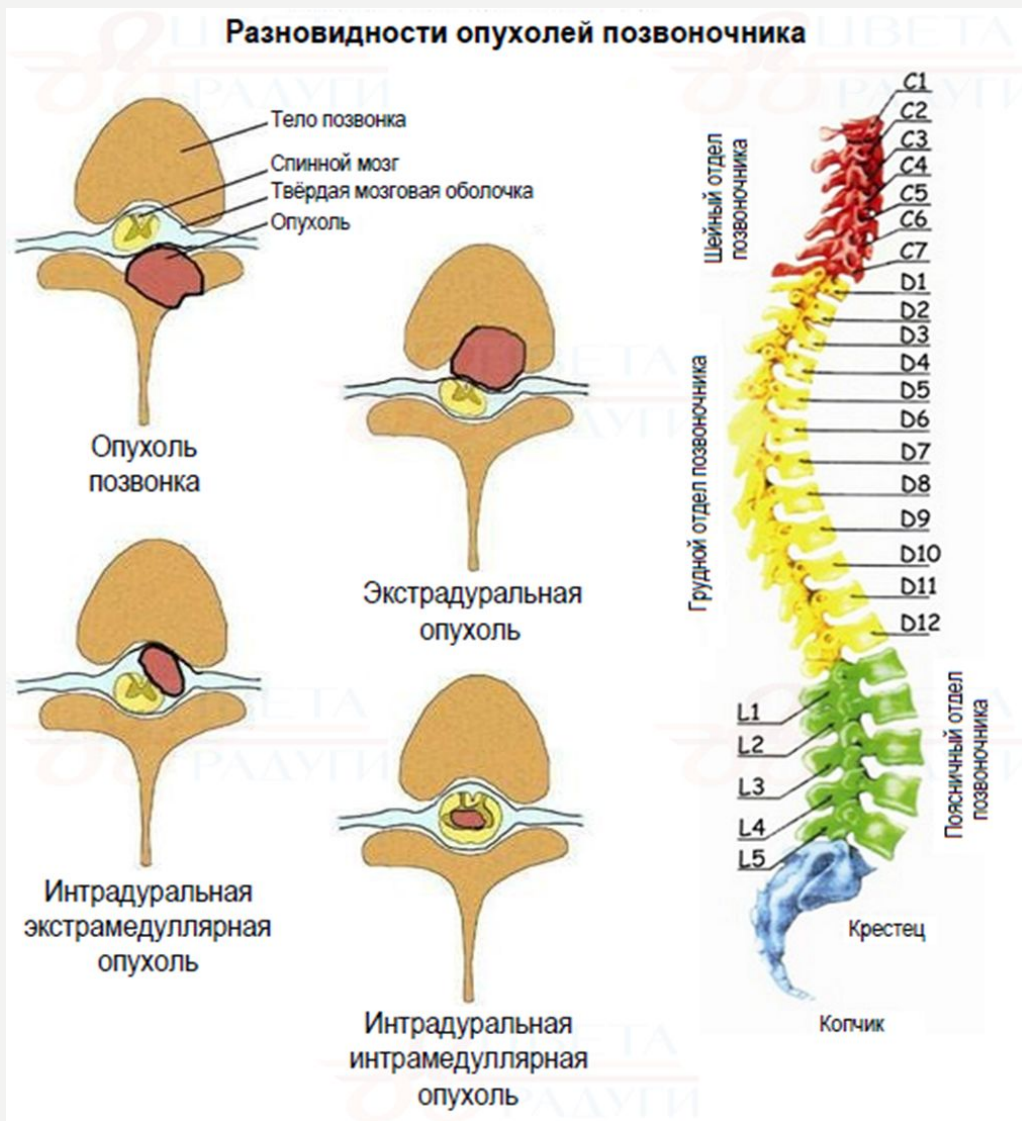
МРТ : мұндай ісіктер жұлын көлемінің ұлғаюы мен перифокальды ісінумен жүреді. Көлемді үрдіс аймағында жұлынның көлденең олшемінің ұлғаюы субарахноидальды кеңістіктің тарылуын немесе бөгелуін туындатады.

Контрасты КТ ,МРТ : ісік тінінде контрасты заттың жиналуы.

КТ,МРТ, позитивті миелография : ісік аймағында жұлынның қалыңдауы, КЗ қалыңдаған жұлынның айналасында жіңішке сызықтар түрінде таралуы. Ісіктің үлкен өлшемдерінде субарахноидальды кеңістіктің толық бөгелісі болуы мүмкін.

КТ : ақпараты аз ,себебі көпшілік жағдайда ісіктің изоденсты тіні мен жұлынды ажырату қиын.

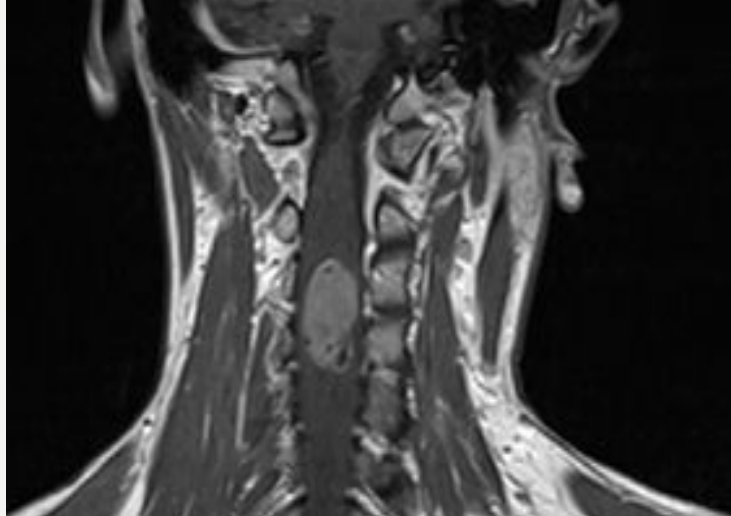
Экстрamedулярлы ісіктер – бұл ісіктер жұлынның қалыңдауын емес, басылуын шақырады. Бұл кезде ісіктер жоғары және төмен субарахноидалды кеңістіктің кеңеюі орын алады.

Жұлынның қатерлі ісіктері

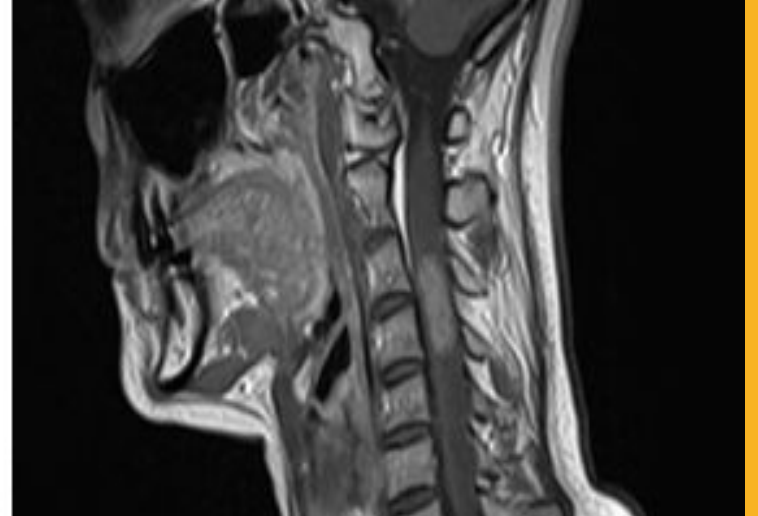
Жұлынның қатерлі ісіктері – неоплазмалардың гетерогенді тобы, өз заттарынан шығатын, жұлынның қабықтары немесе тамырлары. Сол локализацияның жақсы жасушалы ісіктерінен агрессиялық өсу мен жылдам прогрессиямен ерекшеленеді. Қашықтық метастаздарды жасауда, тарату ликер кеңістігінде орын алады. Ми ісіктерінен 9 есе аз. Кез келген жаста болуы мүмкін, бірақ әдетте 30-55 жастағы науқастарда диагноз қойылған. Еркектерде жұлынның қатерлі ісігін дамыту ықтималдығы әлдеқайда жоғары, әйелдерге қарағанда. Клиникалық симптомдар зақым деңгейімен анықталады, неоплазманың затқа және мидың мембраналарына қатынасы және жұлынның бір немесе басқа бетіне адалдығы. Емдеуді онкология саласындағы мамандар жүзеге асырады, неврология және нейрохирургия

HLA

Spiral CT / M

HLA

Spiral CT /

Қорытынды

Қорытындылай келе, сәулелі диагностиканың жыл санап дамуы медицина қызметкерлерінің қызметін жеңілдетті деп айтсақ та болады. Себебі сәулелі диагностиканың түрлі бөлімдерінің дамуы адамның қалыпты және патологиялық ауруларын анықтауда медицина қызметкерлеріне көптеген мүмкіндіктер беруде. МРТ,КТ,УДЗ,Рентген мұның барлығы адамның сүйектерден бастап,ми ,жұлын,қан тамырлары, органдары осының барлығының патологиясын анықтауға мүмкіндік береді.

Пайдаланған әдебиеттер

- 1 Профессор Г.Е.Труфановтың редакциясымен. Қазақ тіліне аударған А.Б. Ахметбаева Жауапты редактор А.Қ.Ахметбаева «Сәулелі диагностика» оқулық (404-427 б)
- 2 <https://kazmedic.org/archives/1162>
- 3 <https://www.google.com/search?q=%D0%B6%D2%B1%D0%BB%D1%8B%D0%BD+%D0%B0%D0%BD%D0%B>
- 4 <https://www.google.com/search?q=%D0%BA%D1%82+%D1%81%D0%BF%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%BE>

*НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАҚМЕТ*